

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ โดยผู้วิจัยมีสมมติฐานว่า คนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานมีวิธีการให้คำแนะนำหลายวิธี และการใช้ภาษาเพื่อแสดงการให้คำแนะนำขึ้นอยู่กับเรื่องที่พูดและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าคนไทยที่พูดภาษาไทยมาตรฐานมีวิธีการให้คำแนะนำหลายวิธีจริงตามสมมติฐาน และพบว่าปัจจัยเรื่องที่พูดและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำต่างกัน สรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำ

โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำจะประกอบด้วยโครงสร้างของข้อความ 2 ส่วน คือ ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ โดยในการแนะนำแต่ละครั้งอาจจะปรากฏข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดหรือไม่ปรากฏก็ได้ แต่ข้อความส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำจะต้องปรากฏเสมอ หากปรากฏส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด อาจจะปรากฏกริยาแสดงเจตนา “แนะนำ” หรือปรากฏกริยาชนิดอื่น ได้แก่ เรียน เสนอ เสนอแนะ ว่า บอก และ คิด ก็ได้

ตารางที่ 27 : สรุปโครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำในภาษาไทย

โครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำ		ลักษณะการปรากฏ	
		แบบที่ 1	แบบที่ 2
ส่วนที่ 1	ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด	✓	-
ส่วนที่ 2	ส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำ	✓	✓

5.1.2 วิธีการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า วิธีการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำในภาษาไทยมีหลายวิธี หากจำแนกตามโครงสร้าง สามารถแสดงวิธีการให้คำแนะนำได้ 2 แบบ และหากจำแนกตามการใช้ภาษาและเนื้อหาของคำแนะนำ ก็สามารถสรุปวิธีการให้คำแนะนำได้ 2 แบบ เช่นกัน ดังนี้

ก. วิธีการให้คำแนะนำจำแนกตามโครงสร้างวัจนกรรมการให้คำแนะนำ

แบบที่ 1 ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำ โดยกล่าวทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

แบบที่ 2 ผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำ โดยกล่าวเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ

ข. วิธีการให้คำแนะนำจำแนกตามการใช้ภาษาและเนื้อหาของคำแนะนำ

แบบที่ 1 ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำโดยวิธีตรง ใช้กริยาแสดงเจตนา "แนะนำ"

แบบที่ 2 ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ใช้กริยาแสดงเจตนาชนิดอื่น ได้แก่ เรียน เสนอ เสนอแนะ ว่า บอก คิด

ตารางที่ 28 : สรุปวิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย

วิธีแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย					
แบบที่	จำแนกตามโครงสร้าง		แบบที่	จำแนกตามการใช้ภาษาและเนื้อหา	
	ส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด	ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ		ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำโดยวิธีตรง	ผู้พูดกล่าวให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม
1	✓	✓	1	✓	-
2	-	✓	2	-	✓

ในการให้คำแนะนำ จากผลการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า ผู้พูดมีวิธีแสดงการให้คำแนะนำหลายวิธี ผู้พูดอาจจะกล่าวข้อความส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด เพื่อบอกเจตนาของผู้พูดว่าต้องการจะแนะนำผู้ฟังก็ได้ หากผู้พูดคิดว่าเรื่องที่จะแนะนำนั้นเป็นสิ่งที่ผู้ฟังควรจะทำเป็นอย่างยิ่ง โดยผู้พูดจะกล่าวส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดโดยใช้กริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เป็นการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง แต่บางครั้งในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ผู้พูดอาจจะบอกผู้ฟังด้วยวิธีใช้คำกริยาอื่น แต่สื่อความหมายเป็นเจตนาแนะนำก็ได้ คำกริยาเหล่านี้ ได้แก่ เรียน เสนอ เสนอแนะ ว่า บอก และคิด การใช้คำกริยาชนิดอื่น เพื่อสื่อเจตนาแนะนำนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้แนะนำต้องการลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง ซึ่งเป็นการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ผู้พูดไม่ต้องการให้ผู้ฟังคิดว่า กำลังถูกบังคับให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งตามแนวคิดของเลคอฟ (Lacoff, 1973) นั้น การบังคับ ครอบงำ หรือยึดเยียดความคิด เป็นสิ่งที่ไม่สุภาพ ดังนั้นการที่ผู้พูดใช้วิธีการเลี่ยงไม่ใช้คำกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" แต่เลือกใช้คำกริยาชนิดอื่นแทนเป็นไปได้อย่างไร ผู้พูดอาจจะคำนึงถึงเรื่องความสุภาพตามแนวคิดของเลคอฟในประเด็นนี้ด้วยก็ได้ นอกเหนือจากความต้องการที่จะลดการคุกคามหน้า หรือรักษาหน้าของผู้พูด เมื่อต้องมีการสนทนากัน ตามแนวคิดของบราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1978) การใช้ภาษาเพื่อรักษาหน้าของผู้ฟังนี้ ก็เป็นไปเพื่อสร้างความสุภาพด้วยเช่นกัน

ในการให้คำแนะนำผู้พูดอาจจะไม่กล่าวส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดเลยก็ได้ แต่จะกล่าวเฉพาะส่วนที่เป็นเนื้อหาของคำแนะนำอย่างเดียว ผู้ฟังสามารถทราบได้ว่า ผู้พูดกำลังแสดงการให้คำแนะนำจากการใช้คำไวยากรณ์ประเภท คำและกลุ่มคำช่วยหน้ากริยา ลง นำ น่าจะ คง ต้อง ควร ควรจะ ค่อยๆ ต้อง อาจ คำช่วยหลังกริยา ดู และก่อน คำลงท้าย นะ สิ และคำบอกปฏิเสธ ไม่ควร อย่า คำและกลุ่มคำเหล่านี้จะปรากฏในโครงสร้างข้อความระดับประโยค ซึ่งสามารถปรากฏในรูปประโยคแสดงเจตนาทั้ง 3 ชนิด คือ รูปประโยคแจ้งให้ทราบ รูปประโยคถามให้ตอบ และรูปประโยคบอกให้ทำ รูปประโยคทั้ง 3 ชนิดนี้สามารถใช้บอกเจตนาแนะนำในภาษาไทยได้ การใช้รูปประโยคต่างๆ เหล่านี้เพื่อบอกเจตนาแนะนำ ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ผู้พูดต้องการแนะนำผู้ฟังโดยวิธีอ้อม จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า การใช้รูปประโยคเหล่านี้เพื่อแสดงเจตนาแนะนำโดยวิธีอ้อมเป็นไปเพื่อต้องการลดการคุกคามหน้าของผู้ฟังตามแนวคิดของบราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1978)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบกลวิธีการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำในภาษาไทยหลายวิธี กลวิธีต่างๆ นี้ ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะหลายประการที่สอดคล้องกับกลวิธีการใช้ภาษาสุภาพตามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์หลายท่าน ได้แก่ บราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1978) เลคอฟ (Lacoff, 1973) และ ลีช (Leech, 1980) เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่า กลวิธีการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำในภาษาไทยนี้ เป็นลักษณะที่น่าสนใจ และน่าจะศึกษาอย่างจริงจัง เพื่อขยายพรรณณะเรื่อง วัฒนธรรมความสุภาพในสังคมไทย

ตารางที่ 29 : สรุปกลวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย

กลวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย		
แบบที่	ลักษณะหลัก	ลักษณะย่อย
1	การไม่บังคับผู้ฟัง	1.1 การให้ทางเลือกแก่ผู้ฟัง 1.2 การเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็น
2	การแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟัง	2.1 การกล่าวชื่อผู้พูด 2.2 การกล่าวชื่อผู้ฟัง 2.3 การใช้คำลงท้าย 2.4 การใช้คำเรียกญาติ
3	การยกสถานการณ์สมมติ	-
4	การอ้างถึงตัวเอง หรือยกตัวอย่างประสบการณ์ของตัวเอง	-
5	การอ้างบุคคลที่ 3 หรือแหล่งที่มาของข้อมูล	-
6	การให้กำลังใจผู้ฟัง	-

5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำในภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำในภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยเรื่องที่ถูกและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง มีผลต่อการเลือกใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีสถิติพื้นฐาน ด้วยวิธีการแจกแจงร้อยละการปรากฏของเรื่องที่มีการให้คำแนะนำทั้งสิ้น 542 เรื่อง ผู้วิจัยพบว่า ประเภทของเรื่องที่ถูกทั้ง 5 ประเภท ซึ่งได้แก่ เรื่องปัญหาทางเพศ เรื่องปัญหายาเสพติด เรื่องปัญหาครอบครัว เรื่องปัญหาสุขภาพ และเรื่องปัญหาเบ็ดเตล็ด ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำทั้งส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการให้คำแนะนำ เนื่องจากเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในรายละเอียด ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ และอธิบายปรากฏการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องที่ถูกและการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำได้อย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิธีการให้คำแนะนำในบทที่ 3 ส่วนการศึกษาในบทที่ 4 เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ ผู้วิจัยนำวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติมาประกอบการอธิบายและแสดงผลการวิเคราะห์ เพื่อเป็นเครื่องยืนยันการศึกษาเชิงคุณภาพให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ ปัจจัยเรื่องที่ถูก และปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังมีผลต่อการกำหนดหรือเลือกใช้รูปแบบภาษาในการให้คำแนะนำแตกต่างกัน เนื่องจาก เมื่อเรื่องที่ถูกหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเปลี่ยนไป ผู้แนะนำก็จะมีวิธีการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำที่หลากหลายแตกต่างกัน ดังนี้

ก. ปัจจัยเรื่องที่ถูก

ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด พบว่า เมื่อผู้พูดจะแนะนำผู้ฟังเกี่ยวกับเรื่องปัญหา ยาเสพติด และเรื่องปัญหาสุขภาพ ผู้พูดมักจะเลือกใช้คำกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" มากกว่าการใช้คำกริยาชนิดอื่น เนื่องจากผู้พูดคำนึงถึงความปรารถนาดี และความจริงจังที่มีต่อผู้ฟังมากกว่าการคำนึงถึงเรื่องการรักษาหน้า ผู้พูดอยากให้ผู้ฟังได้รับประโยชน์สูงสุดจากการหลีกเลี่ยง ยาเสพติด เพราะภัยจากยาเสพติดเป็นภัยที่ร้ายแรง ไม่ควรเข้าใกล้ ผู้พูดจึงเลือกใช้คำแสดงเจตนา "แนะนำ" เพื่อเน้นย้ำและแสดงความปรารถนาดี ในทำนองเดียวกันกับปัญหาเรื่องสุขภาพ ผู้พูดมองว่าปัญหาสุขภาพ เป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิต และความเจ็บป่วยของผู้ฟัง เมื่อจะต้องแนะนำเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้พูดก็มักจะคำนึงถึงเรื่องการคุกคามหน้าน้อยกว่าเรื่องความจริงใจ และความปรารถนาดีของผู้พูด ที่อยากให้ผู้ฟังมีสุขภาพที่แข็งแรง ด้วยเหตุนี้ ผู้พูดจึงเลือกใช้คำกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" มากกว่าเลือกใช้กริยาแสดงเจตนาชนิดอื่น

ส่วนเรื่องปัญหาทางเพศ ปัญหาครอบครัว และปัญหาเบ็ดเตล็ด ผู้พูดมักจะคำนึงถึงเรื่องการคุกคามหน้ามากกว่าเรื่องอื่นๆ เนื่องจากเรื่องเพศยังเป็นเรื่องที่น่าอายสำหรับคนในสังคมไทย เมื่อต้องแนะนำผู้ฟังเกี่ยวกับเรื่องเพศ อาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกอับอาย และเรื่องเพศก็ไม่ใช่เรื่องที่มีความรุนแรงถึงแก่ชีวิต ผู้พูดจึงเลี่ยงไปใช้คำกริยาอื่น เพื่อแสดงเจตนาแนะนำ และรักษาหน้าของผู้ฟังไม่ให้รู้สึกอับอาย หรือลำบากใจ ในทำนองเดียวกัน หากต้องแนะนำเรื่องปัญหาครอบครัวก็เท่ากับว่าผู้พูดกำลังเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้ฟัง เพราะเรื่องปัญหาครอบครัวเป็นเรื่องภายในครอบครัวของผู้ฟัง ดังนั้นเมื่อต้องแนะนำเรื่องปัญหาครอบครัว ผู้พูดจึงต้องคำนึงถึงเรื่องหน้าและการคุกคามหน้าของผู้ฟังเป็นหลัก ผู้พูดจึงเลี่ยงไปใช้คำกริยาแสดงเจตนาชนิดอื่น เช่น เรียน คิด ว่า บอก เป็นต้น เพื่อบอกเจตนาแนะนำ การเลือกใช้ภาษาเช่นนี้ ถือเป็นการแนะนำโดยวิธีอ้อม

ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ พบว่า เรื่องที่พูดประเภท เรื่องปัญหาทางเพศ ปัญหาครอบครัว และปัญหาสุขภาพ ผู้พูดจะเลือกใช้รูปประโยคแจ้งให้ทราบมากกว่ารูปประโยคถามให้ตอบ และรูปประโยคบอกให้ทำ ในขณะที่เรื่องที่พูดประเภทเรื่องปัญหาเสพติด และปัญหาเบ็ดเตล็ด ผู้พูดนิยมเลือกใช้รูปประโยคบอกให้ทำมากกว่ารูปประโยคชนิดอื่น ทั้งนี้ ผู้พูดอาจคิดว่า เรื่องปัญหาเสพติดเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรรีบแก้ไข เมื่อจะแนะนำเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวนี้ ผู้พูดจึงเลือกใช้รูปประโยคบอกให้ทำ มากกว่ารูปประโยคแจ้งให้ทราบ และรูปประโยคถามให้ตอบ

ข. ปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด พบว่า ไม่ว่าผู้พูดจะมีความสัมพันธ์กับผู้ฟังในลักษณะใด ผู้พูดก็นิยมเลือกใช้เลือกใช้คำกริยาแสดงเจตนาชนิดอื่น ซึ่งเป็นการแสดงวัจนกรรมกรการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม มากกว่าการใช้คำกริยาแสดงเจตนา " แนะนำ " ซึ่งเป็นการแสดงวัจนกรรมกรการให้คำแนะนำโดยวิธีตรง ทั้งนี้ เป็นไปได้ว่าผู้พูดคำนึงถึงเรื่อง การรักษาหน้าผู้ฟัง หรือความสุภาพเป็นหลัก ถึงแม้ว่าผู้พูดจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะใดกับผู้ฟัง ผู้พูดก็จะใช้วิธีการแนะนำโดยวิธีอ้อม มากกว่าการแนะนำโดยวิธีตรง อย่างไรก็ตาม ค่าความต่างของร้อยละการปรากฏของการเลือกใช้คำกริยาทั้ง 2 แบบ ในแต่ละความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังก็มีความแตกต่างกันอย่างไม่เด่นชัด

ในส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ พบว่า ไม่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังจะเป็นแบบใด ผู้พูดก็นิยมเลือกใช้วิธีการให้คำแนะนำโดยวิธีอ้อม โดยผู้พูดมักจะเลือกใช้รูปประโยคแข็งให้ทราบมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้พูดต้องการจะรักษาหน้าของผู้ฟังนั่นเอง แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในรายละเอียด พบว่า ในความสัมพันธ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพเท่ากับผู้ฟัง ผู้พูดมักจะเลือกใช้รูปประโยคบอกให้ทำ และรูปประโยคถามให้ตอบ มากกว่ารูปประโยคแข็งให้ทราบ เมื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่า หรือต่ำกว่าผู้ฟัง ในขณะเดียวกัน ความสัมพันธ์ที่ผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง ก็จะเลือกใช้รูปประโยคถามให้ตอบน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์แบบอื่นๆ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการให้คำแนะนำในภาษาไทยครั้งนี้ นอกจากทำให้ทราบวิธีการให้คำแนะนำในภาษาไทย ดังปรากฏในหัวข้อ 5.1 แล้ว ยังทำให้เห็นกลวิธีการให้คำแนะนำในสังคมไทยอีกด้วย ในขณะเดียวกัน การศึกษาครั้งนี้ ยังมีส่วนทำให้เข้าใจลักษณะการให้คำแนะนำในภาษาไทยมากขึ้น ดังนี้

5.2.1 เมื่อผู้พูดต้องการจะแนะนำผู้ฟัง ผู้พูดมักไม่ค่อยแสดงให้เห็นผู้ฟังรู้โดยตรงว่ากำลังจะแนะนำผู้ฟัง ผู้พูดมักจะเลี่ยงการใช้คำกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" โดยเลือกใช้คำกริยาชนิดอื่นแทน เช่น คิด ว่า เรียบ เสนอ เป็นต้น หากผู้พูดคิดว่า จำเป็นต้องแสดงให้เห็นว่าต้องการจะแนะนำผู้ฟังจริงๆ ผู้พูดก็จะเลือกใช้คำกริยา "ขอ" ร่วมกับกริยาแสดงเจตนา "แนะนำ" เพื่อเน้นย้ำเจตนาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อแสดงการใช้ภาษาเพื่อรักษาหน้าผู้ฟัง

5.2.2 เมื่อผู้พูดแสดงการให้คำแนะนำ โดยไม่กล่าวส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ส่วนที่เป็นเนื้อหาของการแนะนำ มักจะมีลักษณะเป็นการแนะนำผู้ฟังโดยวิธีอ้อม จากเรื่องที่น่ามาวิเคราะห์ปรากฏลักษณะดังกล่าวนี้มาก ผู้วิจัยคิดว่า ส่วนหนึ่งมาจากแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ เนื่องจากรายการวิทยุที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลนั้น ลักษณะของรายการเป็นรายการที่เปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาพูดคุยและขอคำแนะนำเป็นปรกติอยู่แล้ว แพทย์ที่ได้รับเชิญมาในรายการก็มีบทบาทหน้าที่ค่อนข้างชัดเจนว่าต้องมาให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ แก่ผู้ฟัง ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องกล่าวส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูดแก่ผู้ฟังว่าการแนะนำผู้ฟัง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า ไม่ได้เป็นเช่นนั้นเสมอไป เนื่องจาก เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเรื่องผู้พูดและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังว่ามีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำหรือไม่นั้น ผู้วิจัยพบ

ว่า เรื่องที่พูดใดที่ผู้พูดคิดว่าเมื่อกล่าวแนะนำออกไปแล้วทำให้ผู้ฟังรู้สึกอับอาย ลำบากใจ หรืออาจไม่พอใจ เรื่องนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้พูดใช้ภาษาในการให้คำแนะนำที่หลากหลายแตกต่างกัน

5.2.3 การเลือกใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ ในการสนทนาที่ไม่เป็นทางการ ปัจจัยเรื่องผู้พูดและความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง บางกรณีมีผลต่อการเลือกใช้ภาษาที่ต่างกันอย่างไม่เด่นชัด ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่า เนื่องจากการแสดงการให้คำแนะนำ เป็นวัจนกรรมที่ผู้พูดคิดว่า กำลังบอกสิ่งที่เป็นประโยชน์และดีที่สุดแก่ผู้ฟัง ลักษณะการใช้ภาษาแบบต่างๆ ที่ผู้พูดเลือกใช้ จึงสามารถปรากฏในเกือบทุกเรื่องที่น่ามาวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ภาษาในการให้คำแนะนำ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเชื่อว่า ปัจจัยเรื่องความปรารถนาดีของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง และการคำนึงถึงเรื่องความสุภาพ ก็ทำให้ผู้พูดเลือกใช้รูปภาษาที่เป็นไปในทางบวก เพื่อรักษาน้ำใจผู้ฟัง ดังนั้น ไม่ว่าจะเรื่องที่พูดจะมีเนื้อหาเป็นเช่นใด หรือผู้ฟังจะมีสถานภาพแบบใดเมื่อเทียบกับผู้พูด ผู้พูดก็เลือกใช้ภาษาเพื่อแสดงเจตนาแนะนำหลากหลายแตกต่างกันอย่างไม่เด่นชัดได้ในบางกรณี เช่น เมื่อผู้พูดมีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง หรือผู้พูดมีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง ผู้พูดที่มีความสัมพันธ์ทั้ง 2 แบบ ก็นิยมเลือกใช้คำกริยาแสดงเจตนา “ แนะนำ ” ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด ดังแสดงให้เห็นด้วยค่าร้อยละการปรากฏต่างกันน้อยมาก คือ ผู้พูดที่มีสถานภาพสูงกว่าผู้ฟัง ใช้กริยาแสดงเจตนา “ แนะนำ ” ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด คิดเป็นร้อยละการปรากฏ 35.45 และผู้พูดที่มีสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟังก็ใช้คำกริยาแสดงเจตนา “ แนะนำ ” ในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด คิดเป็นร้อยละการปรากฏ 36.37 ซึ่งมีค่าความต่างเพียง 0.92 (จากตารางที่ 26 หน้า 183) เช่นนี้ เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่าวิธีการแสดงการให้คำแนะนำในภาษาไทย ทั้งในส่วนที่แสดงเจตนาของผู้พูด และส่วนที่เป็นเนื้อหาของการให้คำแนะนำ ส่วนใหญ่ล้วนเป็นไปเพื่อลดการคุกคามหน้าของผู้ฟัง และการเลือกใช้ภาษาในการให้คำแนะนำของผู้พูด ก็เลือกใช้เพื่อทำให้ผู้ฟังรู้สึกเสียน้ำน้อยที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่า เนื่องจากผู้พูดคำนึงถึงเรื่องความสุภาพนั่นเอง ความสุภาพในที่นี้ หมายถึง ความสุภาพตามแนวคิดของ บราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1978) ซึ่งเป็นกลวิธีการใช้ภาษาสุภาพโดยมีเจตนาในการรักษาหน้าเป็นสำคัญ การศึกษาเรื่องความสุภาพตามแนวคิดนี้ ในภาษาไทยมีผู้ศึกษาไว้ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะแนวคิดเรื่องวัจนกรรมกับความสุภาพ หากมีการศึกษาวัจนกรรมการให้คำแนะนำโดยเน้นประเด็นเรื่องความสุภาพ อาจทำให้เข้าใจวัฒนธรรมการให้คำแนะนำในสังคมไทยชัดเจนยิ่งขึ้น

5.3.2 การศึกษาการให้คำแนะนำในภาษาไทยครั้งนี้ ไม่ได้ศึกษาสถานการณ์ที่เป็นทางการ ควรมีการศึกษาข้อมูลการสนทนาที่เป็นทางการ หรือสถานการณ์ที่เป็นทางการ เนื่องจากอาจทำให้ได้ผลการวิจัยที่กว้างขวางยิ่งขึ้นได้

5.3.3 การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้แยกประเภทการให้คำแนะนำออกเป็น การให้คำแนะนำที่มีการขอให้แสดงการให้คำแนะนำ กับ การให้คำแนะนำที่ไม่มีการขอให้แสดงการให้คำแนะนำ ข้อมูลการศึกษาคครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นการให้คำแนะนำที่มีการขอให้แสดงการให้คำแนะนำ หากมีการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการให้คำแนะนำทั้ง 2 ประเภทนี้ น่าจะทำให้เห็นภาพของการให้คำแนะนำในภาษาไทยที่ชัดเจนขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ควรจะศึกษาวิธีการตอบรับการให้คำแนะนำด้วย ซึ่งเป็นการศึกษาในมุมมองของผู้รับสาร อาจจะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมการให้คำแนะนำในภาษาไทยมากยิ่งขึ้น